

Dkt. Marv Wilson, Manabii, Kipindi cha 18, Joel, Sehemu ya 2

© 2024 Marv Wilson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Marv Wilson katika mafundisho yake kuhusu Manabii. Huu ni kipindi cha 18, Joel, Sehemu ya 2.

Seder itafanyika Aprili 6. Tunapaswa kuweka nafasi mapema. Itakuwa muziki mwingi.

Kama unapenda kucheza katika kusherehekea matukio ya kibiblia, nadhani safari ya kutoka inafaa kucheza. Miriamu na marafiki zake wanaonekana kufikiria hivyo. Kwa hivyo, nisingeshangaa.

Sawa, tuanze na neno la maombi, tafadhali. Hii ndiyo siku uliyoifanya na tunakushukuru kwa kutupatia leo. Kila siku ni zawadi, hata katika ujana wetu.

Tusaidie kukumbuka maneno ya Kohelet, kwamba siku za udhaifu wa kimwili zinatuzunguka haraka. Kwa hivyo, kwa hivyo, tunapaswa kumkumbuka Muumba wetu katika siku za ujana wetu na kukuogopa, ambayo inamaanisha kuwa mtiifu kwako kila wakati, mtiifu kwako kila wakati, tukiangalia maisha yote kutoka kwa mtazamo wako. Tunakushukuru kwa hofu ya Mungu ambayo rafiki yetu Heschel huzungumza mara nyingi kuhusu hivi kwamba tunasimama kila siku kwa mshangao mkubwa, kwa hofu ya Mungu wa Israeli ambaye yuko karibu nasi na kweli ametujia katika Bwana wetu Yesu Kristo.

Na kwa ajili hiyo, tunajitolea kwa nusu hii mpya ya mwisho ya muhula kwamba utupe nguvu ya kukamilisha yote unayotaka tufanye. Tunaomba haya kupitia Kristo Bwana wetu. Amina.

Ninachotaka kufanya leo ni kukamilisha somo letu la Yoeli. Tulikuwa tunazungumzia kuhusu nabii huyu mdogo ambaye ana msisitizo mkubwa kuhusu nzige wanaokuja kuiharibu nchi. Na inaonekana katika sura ya kwanza anazungumzia kuhusu tauni halisi ya nzige inayotokea.

Je, jambo kama hili limewahi kutokea katika siku zenu? Waambieni watoto wenu na kadhalika. Taifa limevamia nchi yangu, lenye nguvu na lisilo na idadi. Yaani, jeshi hili la nzige limekuja kweli.

Na hivyo anasema katika 1.10, mashamba yameharibika, ardhi imekauka, divai, mafuta, nafaka zimetoweka, utatu wetu wa kilimo. Kwa hivyo, neno muhimu la kitheolojia katika kitabu hiki ni Yom Yahweh, Siku ya Bwana. Na tulisema Siku ya Bwana ina maana mbalimbali.

Katika sura ya kwanza, inaonekana wazi inarejelea uingiliaji kati wa Mungu katika historia kupitia janga la asili, kupitia tauni ya nzige. 1:15 , ambayo ndiyo tukio la kwanza la hilo. Kwa maana ole wake, kwa siku hiyo, kwa maana Siku ya Bwana i karibu .

Imekuja kama uharibifu kutoka kwa Mwenyezi. Chakula kimekatiliwa mbali mbele ya macho yetu, mbegu zimekauka, ghala na maghala yanaharibika, ng'ombe wanalia na kuzurura, hakuna malisho na kadhalika. Kwa hivyo, maelezo katika sura ya kwanza yanaonekana kuwa makubwa kuliko maisha ya tauni ya nzige inayoendelea.

Yom Yahweh hutumika katika Maandiko. Kwa kawaida, katika Biblia ya Kiebrania, hupatikana katika manabii. Inapatikana katika Amosi, inapatikana katika Obadia, inapatikana katika Sefania, katika Zekaria na Malaki.

Lakini Yoeli ndiye nabii anayezingatia hili zaidi. Ni mchango wake muhimu zaidi wa kitheolojia, akishughulikia picha kubwa ya kitheolojia ya Maandiko.

Picha kubwa ya Maandiko ni kwamba, Olam Hazah , enzi hii, si kamili, haina haki, kuna dhambi nyingi, udhalimu na uovu duniani. Na kuna kila aina ya mataifa huko nje yanayomdharau Mungu wa Israeli na mafundisho Yake. Na Mungu anajali watu Wake na maisha yao wenyewe.

Kwa hivyo, Siku ya Bwana si kitu kilichotengwa kwa ajili ya mtu mwingine pekee. Tulimwona Amosi akitumia neno hili katika sura ya 5. Kumbuka, ni ninyi watu wa kaskazini mnaofikiri ninyi ni watu wa agano, na mtakuwa salama kutokana na Ashuru. Na Amosi anasema, hapana, ni kama mtu akimbiaye simba, na dubu akamkuta.

Inakujia. Hukumu huanza, kana kwamba ni, na watu wa agano huanza na nyumba ya Mungu. Kwa hivyo usifikirie Siku ya Bwana ni hukumu ya Mungu katika historia kwa uovu.

Lazima usafishe maisha yako mwenyewe. Lakini pia kuna hukumu, bila shaka, kwa mataifa. Neno, basi, ni uingiliaji kati wa Mungu katika historia ili kuleta hukumu.

Na siku hizi nyingi MINI za Bwana tunazo katika Biblia ya Kiebrania, nyakati hizi ambapo Mungu anaruhusu majeshi kuvamia Yerusalemu mwaka wa 586 na kuwapeleka Israeli utumwani, hiyo ni Siku ya Bwana. Hapo ndipo Mungu alipoleta hukumu juu ya uovu na dhambi ya Israeli, hasa, ya kuabudu sanamu, kama Yereimia na manabii wengine walivyoelezea. Lakini kuingilia kati kwa Mungu katika historia, mapigo ya nzige, mashambulizi ya majeshi, na kadhalika, yote kwa njia nyingi ni vitangulizi vya, viashiria vya, Siku Kuu ya Bwana.

Kwa maneno mengine, kuna ziara ya mwisho ya Mungu ya kieskatolojia kuhukumu uovu na pia, kama tutakavyoona mwishoni mwa Yoeli, picha kubwa, kuwatetea watu wa Mungu. Kihistoria, walishambuliwa, walidhihakiwa, walidhihakiwa na maadui, na walishindwa na maadui, lakini hatimaye, Mungu aliyewaita Israeli pamoja huko Sinai aliwapa mkataba, mkataba wa kudumu. Kama 2 Samweli inavyoonyesha, watu wa Mungu wataendelea milele.

Agano la Mungu na Ibrahimu lilikuwa la kawaida, kwa kutumia maneno ya Mwanzo, agano la milele. Kwa hivyo, picha, angalau katika manabii, ni kwamba Mungu anakamilisha uthibitisho huo kwa kuangamiza mataifa yanayozunguka Israeli. Na hiyo ndiyo mada ya sura ya mwisho ya Yoeli, ambapo hukumu ya mataifa ni mada kuu.

Sasa, ikiwa imeunganishwa kati ya matumizi hayo mawili, mara moja, inaendelea, kuna tauni ya nzige, na hii ni Siku ya Bwana, na Siku hiyo kuu, ya mwisho, ya Bwana, ambayo inaonekana kuunganishwa, wakati tumeendelea kusoma zaidi katika Maandiko, na ujio wa Masihi, ambaye anazindua enzi hii ya kimasihhi, na kisha anafikia kilele chake duniani, enzi hiyo, na kupinduliwa kwa mwisho kwa uovu juu ya dunia hii. Ikiwa imeunganishwa kati ya mipaka hiyo miwili, tuna kifungu hiki cha kumiminwa kwa Roho, ambacho pia kimeunganishwa na matumizi mengine ya Siku ya Bwana. Kwa hivyo, Siku ya Bwana ni wakati Yahweh anaingilia kati kikamilifu katika historia.

Na nadhani anapoingia katika Siku yake ya pili ya Bwana, ambayo iko katika sura ya 2, sura ya 1, ni tauni hii ya nzige ikiendelea, hii ni Siku ya Bwana, na kisha anasema katika 2:1, Siku ya Bwana inakuja. Maelezo katika sura ya 2 yanaonekana zaidi kama uvamizi wa majeshi ya kigeni ambayo yanaweza kuja nchini, lakini anatumia nzige kama njia ya kuelezea shambulio linalowezezekana juu ya nchi. Kwa hivyo, nzige ni kama jeshi lenye nguvu, 2.5. Wao ni kama mashujaa wanaposhambulia; kama askari, wanapanda ukuta, 2.7. Na Bwana hutoa sauti yake mbele ya jeshi lake.

Kwa hivyo, ndiyo, kuna jeshi la nzige. Hata hivyo, inaonekana kwamba nzige hawa, kama wanavyosema, ni ishara ya, au dalili ya, uharibifu unaowezezekana, nadhani, wa ufalme wa kusini kwa sababu tumeshughulika na manabii wetu watatu wa ufalme wa kaskazini, Hosea, Amosi, na Yona.

Inaonekana Yoeli anajikita katika ufalme wa kusini kwa sababu vidokezo tulivyo navyo katika kitabu hiki, hakuna historia inayomunganisha na wafalme wowote maalum, kama ilivyokuwa kwa manabii wengine watatu niliowataja. Lakini hapa anazungumzia kuhusu kupiga tarumbeta huko Sayuni, katika 2:1. Piga kengele kwenye mlima wangu mtakatifu. Na kwa hivyo, msisitizo unaonekana wazi sasa kuhamia kwenye mji mkuu wa kiroho, kitovu cha kiroho cha nchi.

Ni nini kingine kinachoendelea hapo? Naam, anasema katika 2:15, pigeni tarumbeta huko Sayuni, litakaseni kusanyiko, wakusanye watu, na msisitizo hapa unaonekana

kuhusishwa na mji mtakatifu wa Yerusalemu, ambao kisha wanaitwa kutubu, kuanzia na 2:12. Na kama nilivyoonyesha katika Kitabu cha Maombi ya Kawaida, wito wa kutubu, rarueni mioyo yenu, si mavazi yenu, unatoka katika kifungu hiki. Na wazo la asili ya masharti ya unabii ambao tayari tumezungumzia, mkitubu, Mungu ataghairi. Hakuna anayejua sura ya pili inaweza kutarajia nini.

Je, ni uvamizi unaowezekana wa Senakeribu dhidi ya ufalme wa kusini, ambao haukutokea katika 7.01 kama ilivyotarajiwa? Je, sura ya pili inafaa kwa uharibifu wowote unaowezekana wa ufalme wa kusini, ambao ikiwa watu watatubu, wakamgeukia Bwana, Mungu naye huwahurumia watu. Na hilo, bila shaka, ndilo unaloliona mwishoni mwa sura ya pili. Watu walitubu, na matokeo ya mwisho wa sura ya pili ni Mungu kujuta, na uvamizi huu hautokei.

Na badala ya uharibifu wa watu, anasema katika mstari wa 20, atawaondoa watu wa kaskazini kutoka kwenu. Sasa, unaposoma maandiko katika manabii, shambulio linatoka kaskazini. Kwa hivyo, unapowaondoa watu wa kaskazini, majeshi kwa kawaida yalitoka kaskazini. Yalitoka kwenye mwezi mpevu wenye rutuba, na Yeremia ni mfano mmoja wa aina hiyo hiyo ya kitu, ambapo shambulio linatoka kaskazini.

Na kwa kuwa majeshi mengi yalikuwa Ashuru na Babeli, shambulio lingetoka kaskazini. Na hivyo ndivyo sura ya kwanza ya Yeremia inavyopendekeza hivyo. Lakini kwa vyovyote vile, bado anazungumzia kuhusu nzige hawa kufukuzwa hadi bahari ya mashariki, ambayo ni Bahari ya Chumvi, Bahari ya Magharibi, Bahari ya Mediterania.

Na kutokana na nzige hawa, ambao labda hutumika kuelezea majeshi, inazungumzia kushindwa kwa majeshi na baraka ya hatimaye ya nchi, kunyesha kwa mvua, kurejeshwa kwa nchi, kula, kushiba, na baraka ya Mungu iliyoahidiwa kwa nchi inayofuata toba hii. Sasa acha nijibu swali lako tafadhali. Ndiyo, ndiyo, kuna idadi ya zile zinazoitwa Siku za Bwana.

Siku ya Bwana ni uingiliaji kati wa Mungu katika historia, ambapo uwepo wa Mungu unadhihirika katika historia ya kidunia. Kwa sababu kila kitu ni cha kitheolojia katika maandiko, kwa hivyo majanga ya asili kama vile tauni ya nzige, au uvamizi wa majeshi, watu wangejiuliza swali, kwa nini mambo haya? Kwa sababu katika ulimwengu wa kale, kumbuka, ilikuwa thawabu na adhabu katika maisha haya kimsingi. Kwa kweli tunapaswa kuingia katika Agano Jipya ili kufikia uelewa uliokomaa zaidi badala ya thawabu na adhabu katika maisha haya kwa sababu kuna maisha yajayo, na kuna watu wanaotoroka.

Na uelewa rahisi wa jinsi kila kitu kinachotokea katika historia kinavyoweza kuelezewa na tabia ya mwanadamu. Kwa hivyo, ni adhabu kwa uovu wako. Ndiyo maana kila janga la kitaifa hutokea.

Sasa, kuna mengi katika historia ambayo hatuwezi kuelezea. Hayo ndiyo maswali makuu ya kuwepo kwa Mungu. Tutazungumzia kuyahusu tutakapomfikia Habakuki.

Mwenye haki anapoteseka au mtu mwovu anapotoroka na kuonekana kufanikiwa, hayo ndiyo maswali magumu zaidi maishani. Kuhusu manabii wa Israeli, mara nyingi walitafsiri, na unaona hivyo ndivyo historia ya kibiblia inavyotambulika. Ni zaidi ya kurekodi matukio; ni matukio pamoja na tafsiri.

Kama walivyosema wanatheolojia wa Ujerumani, kulikuwa na Tat, TAT, ambayo ni Kijerumani kwa ajili ya tukio, na Wort, neno hilo lililoelezea kile kilichokuwa kikiendelea. Na ndiyo maana historia takatifu ilikuwa tofauti kabisa na, tuseme, historia ya Misri, ambapo labda ungeorodhesha matukio yote yaliyomfanya Farao aonekane mzuri, ungeandika tu ushindi wake wote na kuepuka kushindwa kwake kote. Historia ya Biblia ilielekezwa kwa sababu kulikuwa na kipengele cha maadili.

Nabii alipomjia Daudi, Nathani, uani na kusema, Atah Ha'ish, wewe ndiye mtu huyo. Yupo pale kuelezea mambo, kutoa tafsiri. Na Daudi, kwa sababu alikuwa na tabia njema, alikuwa amefanya makosa, lakini alitubu.

Kwa hivyo, historia haiko tu pale ili watu wajielewe wenyewe. Unaweza kusoma Injili, na inaweza kuandikwa mwaka wa 29 BK katika majira ya kuchipua ya mtu aliyekufa kwenye kilima huko Yerusalemu. Lakini tafsiri ya kitheolojia ya kile ulicho nacho katika Injili inapatikana katika Nyaraka.

Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu. Alichukua nafasi yetu. Hiyo ndiyo tafsiri yako ya kitheolojia, angalau kwa sehemu, ya kifo cha mmoja wa Wayahudi wengi waliokufa katika karne ya kwanza waliouawa na Warumi.

Lakini kifo hiki kilikuwa na maana maalum. Sasa, kuna kugeuka huku wakati huo, na kwa sababu ya toba, Mungu huleta baraka. Na kuna mpangilio huu katika Maandiko.

Unaiona, bila shaka, katika kitabu cha mwisho cha Agano la Kale, kitabu cha mwisho cha Biblia ya Kiebrania. Na maneno hayo, nadhani, unayafahamu. 2 Mambo ya Nyakati 7.14, nitasoma tu kifungu hicho.

Ikiwa watu wangu walioitwa kwa jina langu watajinyenyekesha na kuomba na kunitafuta uso na kugeuka kutoka njia zao mbaya, basi nitaponya kutoka mbinguni, nitawasamehe dhambi zao, na kuiponya nchi yao. Na wazo hili la kupitia toba, kupitia maombi, huja upya na urejesho. Kifungu hiki ninachonukuu kinaambatana na kuwekwa wakfu kwa Hekalu la Shlomo huko Yerusalemu, dhabihu kubwa zaidi katika historia ya Biblia, ya maelfu na maelfu ya kondoo na ng'ombe katika wiki mbili.

Na hivyo Mungu anamhakikishia Sulemani kwamba baraka za kiroho ni kwa wale wanaomtafuta Mungu kwa dhati na kutembea mbele zake kwa moyo mnyenyekevu.

Sasa, turudi kwa Yoeli na matumizi haya ya Siku ya Bwana yanayopatikana katika 2:28 hadi mwisho wa sura ya 2. Hii ni matumizi ya nne ya Siku ya Bwana. Na anasema, baadaye, hiyo ni aina ya utangulizi hapa, na itatokea baadaye.

Yaani, katika siku za mwisho. Siku za mwisho zilianza lini? Zilianza na kuja kwa kwanza kwa Yesu. Tunajua hili kutoka kwa Matendo sura ya 2. Petro anasimama, anachukua kifungu hiki, na tukio hili la kuja kwa Roho Mtakatifu, na kuzaliwa kwa kanisa kwa kuonekana miongoni mwa waumini 3,000 wa Kiyahudi waliobatizwa, walioelezewa kama wanaume wa Israeli huko Yerusalemu.

Hili lilikuwa kanisa la kwanza kabisa. Hawa walikuwa watu ambao walikuwa sehemu ya uzinduzi huo wakati huo. Ukiwahi kukwama na mtu akasema, toa mahubiri au toa funzo la Biblia, badala ya kusema, sijajiandaa, kumbuka tu vitenzi vitatu, na umeandaa ujumbe wako wote kwa ajili yako mwenyewe.

Kristo alipanda juu, Roho Mtakatifu alishuka, na kanisa likatoka. Huo hapo ujumbe wako. Na unaweza kuuelezea vizuri sana.

Kristo alipopaa, tuna ufufuo na kupaa. Roho Mtakatifu anashuka, na wanafunzi wanatoka, na enzi ya kimasihini inazinduliwa. Imezinduliwa.

Sasa kumbuka, kutoka kwa mtazamo wa Agano la Kale, nabii wa Agano la Kale yuko hapa. Hafanyi tofauti tunayofanya kati ya haya, enzi hii yote ya kanisa iko kati ya awamu ya kwanza na awamu ya pili ya siku ya Bwana. Siku ya Bwana inatumika katika Agano la Kale kwa ajili ya kuingilia kati kwa Mungu katika historia.

Lakini kutoka kwa waandishi wa Agano la Kale, hatuwaoni wakigawanya hilo kwa uangalifu katika sehemu mbili, ujio wa kwanza na ujio wa pili, kama tunavyojua leo. Ni enzi ya kimasihini tu. Sasa, tunaposherehekea Seder ya Pasaka na marafiki zetu Wayahudi, ni ukumbusho kwetu kwamba awamu ya pili bado haijatokea.

Kuna uhuru, na kuna ukombozi tunaosherehekea, ambao ulitokea kwa Israeli karibu miaka 3500 iliyopita. Na hakika, kiroho tunaingia tunapoelewa ukombozi wa kibinafsi kutoka kwa dhambi. Ufunguzi wa kitabu cha Ufunuo unasema nini? Yeye aliyetuweka huru au kutufungua, ikiwa umejifunza kuanzia Kigiriki, unajua luo, kitenzi hicho kizuri cha dhana, kifupi, kifupi.

Ametuweka huru kutoka kwa dhambi zetu. Hiyo ndiyo njia ya kiroho ambayo enzi hiyo ya kimasihini imeanzishwa. Nasi tunaishi katika enzi ya Roho Mtakatifu, matendo ya Roho Mtakatifu.

Roho Mtakatifu anaishi ndani yetu. Lakini bado hajaweka huru taka zote maishani mwako, maishani mwangu, au maishani mwa kanisa. Sisi ni watu ambao ni kazi inayoendelea.

Na maendeleo hayo, ambayo vitabu vya theolojia ya kimfumo vyenye wajibu mkubwa huyarejelea kama kazi ya kufidia na kuhuisha, kuuu polepole mtu wa kale na tabia zake zote za dhambi, na kuhuisha, kumfufua mtu huyo mpya katika Kristo ambaye Mungu anaumba ndani yetu, tunapofanywa upya siku kwa siku katika mfano wa Masihi. Vipi? Kupitia nguvu ya Roho Mtakatifu tunaposhirikiana na hilo. Kwa maneno mengine, hiyo ni kazi inayoendelea na haifikii ukamilifu kamili hadi awamu ya pili ya Yom Yahweh, wakati Mungu anaingilia kati na , katika uingiliaji huo wa mwisho, anakamilisha kazi aliyoianza.

Sasa turudi kwenye 2:28 ya Yoeli. Kwa hivyo baadaye, Roho Mtakatifu huanza siku ya kuja kwa Bwana wetu kwa mara ya kwanza. Na kama maneno ya ufunguzi ya kitabu cha Waebrania yanavyoonyesha, Mungu katika siku hizi za mwisho amesema nasi kupitia Mwanawe.

Kwa hivyo, siku za mwisho, kwa ufafanuzi wa Agano Jipya, zilianza na kuja kwa Yesu kwa mara ya kwanza. Siku za mwisho zinafikia kilele na kurudi kwa Yesu kutoka kwa mtazamo wa Agano Jipya. Sasa wacha nipitie hili ili liwe wazi basi.

Kwa mtazamo wa Agano la Kale, siku ya Bwana, wakati ni siku ya baadaye ya Bwana, kama tulivyo nayo hapa katika Yoeli 2:28, inarejelea tu Enzi ya Kimasihi, uingiliaji kati wa Mungu katika historia kupitia Masihi wake. Awamu ya kwanza au awamu ya pili. Agano Jipya lenyewe linapotumia siku ya Bwana, huwa linarejelea ujio wa pili wa Kristo kwa sababu ni wazi ujio wa kwanza tayari umetokea.

Kwa hivyo, Paulo anapowaambia Wathesalonike, siku ya Bwana itakuja kama mwizi usiku, anarejelea hapo kurudi kwa Kristo, hadi kuja kwa pili kwa Kristo. Waandishi wa Agano Jipya wana maneno matatu ya parousia , ambayo kwa kweli yanamaanisha kuwasili, kuja pamoja na ufunuo, ambayo ni ufunuo, kufunuliwa, ufunuo, udhihirisho, au kuonekana kwa Kristo. Na kwa hivyo msisitizo huo juu ya kuja kwa pili ndio jinsi waandishi wa Agano Jipya wanavyotumia neno hili siku ya Bwana.

Ina maana hiyo sahihi ya utimilifu wa Enzi ya Kimasihi, ujio wa pili wa Kristo mwenyewe. Sasa, nadhani unaposoma lugha hapa mwishoni mwa Yoeli 2, kwa kweli una marejeleo ya ujio wa kwanza na wa pili wa Kristo. Epifania ni udhihirisho, kihalisi, kama ilivyo katika Antiochus Epifanis, Antiochus Aliyedhihirishwa.

Sasa, kama nilivyosema mwishoni mwa sura ya 2 ya Yoeli, kifungu hiki ambacho Shimoni anakishikilia na kuinuka na kutangaza enzi ya Roho na wale 3,000 wa kwanza waliobatizwa kanisani, baadaye, nitawamiminia Roho wangu watu wote. Na kwa hivyo, hii baadaye inaonekana kumaanisha Enzi ya Kimasihi. Na watu hawa wote ni akina nani? Utimilifu wa kwanza wa siku hii ya baadaye ya Bwana siku ya Shavuot, kama tunavyoijua kutoka Agano Jipya, Sikukuu ya Majuma, ambayo baadaye iliitwa kwa jina lake la Kigiriki Pentekoste.

Kwa hivyo, Yoeli ni nabii wa Pentekoste, kama vile wakati mwingine huitwa na watu. Sasa, lugha hapa inapozungumzia wakati ambapo Mungu ataleta enzi hii ya Roho, ambapo si wachache waliochaguliwa wangukuwa wale wanaopitia Roho, lakini huwezi kuwa Wake bila Roho ni nini? Wewe si wake bila Roho.

Mara tu unapomjia Kristo, wewe ni mwanamume au mwanamke wa Roho. Roho anakuwa mpangaji ambaye hawezi kufukuzwa na anakuja kukaa ndani ya moyo wa mwamini. Au kama 1 Yohana inavyosema, sote tumetiwa mafuta na Mungu, na hiyo ni kazi ya Roho.

Sasa, kama Roho anatuweka sisi sote anapokuja kuishi ndani yetu ni swali lingine. Lakini tunaishi katika enzi ya Roho, na badala ya Kristo, upako huo, au Mashiakhi, mafuta hayo ambayo kwa kawaida yangeweza kumiminwa juu ya wafalme au watu wengine ili kuwatenga hadharani kwa ajili ya kazi katika Agano la Kale kama wakala wa Mungu, kutekeleza kazi fulani, anashuhudia Shemueli ambaye anachukua pembe yake ya mafuta na kummiminia Daudi. Akawa mpakwa mafuta.

Na hata Sauli ni mmoja aliyetiwa mafuta mbele yao. Mojawapo ya mambo ya kuvutia ambayo mabamba ya Ebla yanatuambia, ambayo yaligunduliwa kaskazini mwa Israeli kwenye pwani ya Siria, ni kwamba mamia na mamia ya miaka kabla ya kipindi hiki cha ufalme wa Israeli, kuanzia na Sauli, Daudi, Sulemani, na kadhalika, na kisha ufalme uliogawanyika. Mamia ya miaka kabla ya hapo, mafuta yalikuwa yakitumika kwa ajili ya kuwapaka mafuta wafalme.

Kwa hivyo, watu wote wataweza kushiriki katika maisha haya ya Roho. Lugha hapa haizungumzii tofauti kati ya mwanamume na mwanamke. Hakuna tofauti ya umri.

Ni vijana na wazee. Hakuna tofauti ya nafasi. Mungu atafanya kazi ambayo inaendana waziwazi na kile alichosema kwa Baba Ibrahimu katika Mwanzo 12.

Kupitia wewe, mataifa yote ya dunia yatabarikiwa. Na hivyo, lenzi inaendelea kuwa kubwa. Agano linapanuka kulingana na matokeo yake ya baraka ya Mungu kupitia familia yake ya agano kwa ulimwengu.

Kwa hivyo, atamimina Roho Wake. Matukio yanayofuata yanaonekana kuwa hayakutimizwa siku ya Pentekoste, ingawa wengine wanasema hivyo lakini badala yake yanaonekana kuhusishwa na awamu ya pili, kuja kwa pili, kukamilika kwa Yom Yahweh. Kwa sababu tunachoshughulikia hapa, unasoma lugha inayotokea mbinguni, ishara za ulimwengu.

Jua litageuka kuwa giza. Na ingawa lugha hiyo ni ya kishairi sana, anazungumzia maajabu mbinguni na duniani, damu, moto, na mawimbi ya moshi. Dhana hapa inaonekana, bila shaka, ni kuhusu kuja kwa Mungu.

Hii ni siku ya Bwana. Moto unatupeleka kwa Baba Ibrahimu. Na mwenge unaopita kati ya wanyama waliokatwa.

Moto unatupeleka kwenye kichaka kinachowaka moto na Sinai. Ni ishara ya uwepo wa Mungu. Na una nini siku ya Pentekoste? Kama ndimi za moto, inarudi nyuma, mwangwi.

Na mawimbi ya moshi. Moshi wa Sinai unapanda juu kama moshi wa tanuru, tanuru. Kwa hivyo, nadhani dokezo hapa ni la uwasilishaji wa kusisimua.

Kama Sinai inavyosema, Bwana anashuka juu ya Sinai. Na ni wazi, kama nilivyoandika katika kitabu cha Baba yetu Ibrahimu, hii ndiyo sababu wanaume huja kwa bwana harusi wa mbinguni kila mara, wakiingia katika uhusiano wa agano na bibi harusi wake, Israeli. Na hivyo, Musa, baada ya Bwana kushuka juu ya Sinai, anapanda kwenda kumlaki.

Na tuna kila harusi ya Kiyahudi, na kwa ugani kila harusi ya Kikristo, ni igizo la Sinai kwa ufupi, nakala ya Sinai. Ili kuwa harusi halisi ya Kiyahudi, lazima uwe na mishumaa, lazima uwe na moto. Na kama umemwona Fiddler on the Roof, unajua kila mtu akifika kwenye harusi akiwa na mshumaa wake mkononi.

Kama umesoma Injili ya Mathayo, unawajua mabikira kumi walioko nje wakiwa na miti, labda wakiwa na vitambaa vilivyojaa mafuta, wakiwa wamevishikilia kumsubiri bwana harusi. Tena, taswira hapa ni ya Kiyahudi sana na inazungumzia kuwasili kwa Bwana, ambaye anakuja kama bwana harusi wa mbinguni kufanya agano na bibi harusi. Sasa, anarudi kukamilisha uhusiano wa agano ambao aliuanzisha hapo awali.

Inashangaza, hata wakati harusi za Kiyahudi zinapozungumzia kiddushim na nisuim . Kiddushim ni uanzishaji wa uhusiano kisheria, lakini nisuim ni utimilifu wa uhusiano, ambapo kwa kweli kuna kuinuliwa kimwili, ambayo ni nisuim . Katika Israeli ya kisasa, ukitaka kusema umeoa, wewe ni nasu , ambayo inatokana na neno lile lile.

Kwa kweli, nimeinuliwa. Nimezaliwa upya. Bila shaka, katika harusi ya Kiyahudi, watu huzungushwa huku na huko, huinuliwa juu ya mabega, na kadhalika.

Lakini hilo linazungumzia kilele cha tukio hilo na kilele halisi, utimilifu wa kile, katika ulimwengu wa kisasa, wakati mwingine tunachotengana na kuzungumzia kuhusu uchumba na ndoa. Kwa hivyo, uwepo wa Mungu hapa na mwangwi huturudisha Sinai, sherehe kubwa. Tunaona ishara mbinguni.

Jua likageuka kuwa giza, mwezi ukawa damu nyekundu ya kutisha. Kwa namna fulani inatupeleka kwenye Hotuba maarufu ya Yesu ya Mizeituni, Marko 13, Luka 21,

Mathayo 24. Na Yesu anasema nini kuhusu ishara za mwisho wa wakati?
Anazungumzia Marko 13:24.

Katika siku hizo, jua litatiwa giza, mwezi hautatoa mwanga wake, nyota zitaanguka kutoka angani, na miili ya mbinguni itatikisika. Wakati huo, wanadamu watamwona Mwana wa Adamu akija katika mawingu katika nguvu ya utukufu mkuu. Kwa hivyo, aina hii ya lugha inahusishwa na ufunuo, na mwisho wa wakati.

Na haya yote yakihusishwa na lugha ya Yesu inayohusiana na kuja mara ya pili. Ndiyo maana napendekeza hapa, katika kifungu hiki kinachozungumzia kumiminwa kwa Roho, kwamba hayajakamilika yote katika siku za Petro siku ya Pentekoste. Kama vile katika lugha ya Yesu, anapozungumzia kuja kwake na kile kinachohusika, Yohana anaandaa njia.

Na anasema atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. Pepeto lake liko mkononi mwake, naye atasafisha shimo la kupuria, kukusanya ngano ghalani na kuchoma makapi kwa moto usiozimika. Huo ndio ukamilifu, kuchoma kila kitu kwa moto.

Na lugha sivyo, ingawa Yohana anasema hivi ndivyo huyu anayekuja atakavyofanya, inaonekana kwamba lugha hiyo, katika kisa hiki maalum cha uma wa kupepete, uma wa kupepete ni nini? Inakupeleka kwenye Zaburi ya 1, ambapo makapi mepesi yanasukumwa upande mmoja, na punje nzito za ngano zinaanguka miguuni pa yule anayetupa yote hayo juu hewani. Mgawanyiko wa mema na mabaya. Toleo jingine la hili ni Mathayo 25, mgawanyo wa kondoo na mbuzi .

Mgawanyo wa mema na mabaya. Kwa hivyo, tunapaswa kuwa waangalifu tunaposoma Maandiko, tukitambua kwamba kipimo hiki ambacho tayari lakini bado hakijafika, uzinduzi, utimilifu, mwanzo lakini si mwisho wa kile ambacho siku hii ya Bwana inahusu. Na hapa, labda katika Yoeli 2, eskatolojia na historia, ni aina ya nia yetu.

Anachoongoza mwishoni kabisa mwa siku hii ya Bwana Mungu atakapokuja, humimina Roho Wake. Sasa tunazungumzia kuhusu utetezi wa watu wake mwenyewe. Katika masomo yangu ya Uyahudi kwa miaka mingi, nimegundua kwamba moja ya maeneo ambapo kanisa, kwa sababu ya kiburi chake na ushindi wake kwa karibu miaka 2,000 kuhusu Wayahudi, halisomi Maandiko ya Kiebrania.

Na kimantiki, nadhani hapa ndipo kanisa, kwa njia kubwa, lilipokosea, ambapo Wakristo kwa kawaida huanza na Agano Jipya na kisha kurudi nyuma na kuangalia kwa haraka sehemu fulani za Agano la Kale wanazofikiri zinaweza kuendana na mtazamo wao wa Agano Jipya. Ukianza na Agano la Kale, basi unatambua jinsi Mungu amekuwa akifikiria na kile ambacho amekuwa akifundisha kwa maelfu ya miaka, basi Agano Jipya halitakuja na kupingana na kile ambacho Mungu tayari

amesema. Mojawapo ya mada kubwa ambazo Wakristo wengi hawaelewi, ambazo Wayahudi wanazipata, ni uthibitisho huu wa watu wa Mungu mwishoni mwa historia.

Ni kama vile, sisi ndio kanisa sasa, na Mungu atatutetea. Wayahudi hao maskini walilipuuzia hilo, na kwa hivyo Mungu amewaacha kabisa. Mojawapo ya mambo unayosoma katika manabii kwa nguvu sana ni ukweli kwamba manabii hawa, jumbe hizi za kinabii, ambazo zinaonekana kuwa zimeunganishwa na ulimwengu huu, au kama Joseph Klausner alivyosema katika kitabu chake kuhusu Yesu, msomi mkuu wa Kiyahudi aliyechapisha kitabu hiki mwaka wa 1925, kanisa kwa masikitiko limeondoa jiografia na vipimo hivi vya kidunia vya Biblia ya Kiebrania na limeifanya lugha hii kuwa ya kiroho na ya mfano na kuiondoa kutoka kwa ulimwengu huu na tumaini hili la kidunia.

Mada hii ya utetezi wa watu wa Mungu wa kidunia, ikiwa aliwaita kimwili wawepo Sinai, basi matokeo yake ni, kama Paulo asemavyo katika Warumi 11:25-27, na hivyo wokovu au utimilifu wa mwisho wa mpango huo wa wokovu wa Israeli utapatikana kwa maana fulani ya ushirika, kwa njia fulani ya jumla. Kwa hivyo, mstari wa mwisho katika Yoeli 2 unazungumzia kuhusu kila mtu anayeliitia jina la Bwana, kwa maneno mengine, ukombozi wakati huu wa ukombozi wa mwisho wa Israeli. Uanachama katika Israeli hapa, mwishowe, ni wazi ni wa kiroho, si suala la kuzaliwa.

Haijawahi kuwa suala la kuzaliwa tu. Wasikilizeni manabii, mabaki ya haki yalikuwa muhimu. Msikilizeni Paulo katika Wagalatia.

Ishi jinsi Abrahamu alivyoishi. Usidai tu ukoo wa asili. Hilo halitoshi.

Lakini hapa, anazungumzia katika 2:32, kutakuwa na ukombozi kwa wale wanaoliitia jina la Yod-Heh-Vav-Heh. Wataokolewa. Kwa maneno mengine, wokovu utakuja kwa wale wanaomwabudu Mungu wa Israeli kweli na wanaomjua.

Sura ya mwisho ni hukumu juu ya mataifa na kuanzishwa kwa mwisho kwa Ufalme wa Mungu duniani. Hata wasomi kama NT Wright wanawakumbusha Wakristo katika machapisho katika miaka ya hivi karibuni kwamba mbingu sio hatima ya Mkristo wakati wa kifo. Lakini badala yake Mungu, kama manabii wa Israeli walivyosema, Isaya 65-66, Mungu anaumba mbingu mpya na dunia mpya.

Na dunia hii iliyojengwa upya ni sehemu ya hatima ya mwisho ya mwamini. Na unapoangalia hili kutoka kwa mtazamo wa Agano la Kale, urejesho, ufufuo wa Yuda, wa Yerusalemu, wa lugha hapa ambapo Mungu anaitetea Israeli na mbele ya mataifa yote ya dunia, Mungu anaingia katika hukumu pamoja nao. Na unaona neno hilo Yehoshafati.

Tunasema Yehoshafati anaruka. Lakini hapa kuna mfano mzuri ambapo unaona jina la mfalme huyu kutoka nyakati za Agano la Kale lina umuhimu. Linamaanisha Yahweh anahukumu.

Kwa hivyo, sura hii ya mwisho ya Yoeli inazungumzia hukumu ya Yahweh, mandhari ya pambano hili la mwisho la Mungu dhidi ya mataifa. Hatujui hili linaweza kuwa lini au kama hili linaweza kuratibiwa na kile ambacho kitabu cha Ufunuo kinaunganisha na mama wa vita vyote, vita hivi vya Har–Magedoni, ambavyo vinazungumzia nguvu za uovu na nguvu za wema zikiungana na hatimaye Mungu anaanzisha utawala wake wa haki duniani . Lakini inavutia, ni karibu wale ambao wametumia chuki dhidi ya Wayahudi kwa karne nyingi dhidi ya watu wa Mungu, urithi wa Mungu, watu wake, Israeli.

Mstari wa 2: Walitawanya watu wangu kati ya mataifa. Waligawanya nchi yangu. Walipiga kura kutoka kwa watu wangu, wakabadilisha wavulana kwa makahaba, na wakawauza wasichana kwa divai.

Kwa hivyo, Yahweh huyu anahukumu, Mungu huyu dhidi ya mada ya taifa. Pale ambapo hili hutokea si muhimu sana kama adhabu hii kwa ukandamizaji wa kikatili wa watu wa Mungu. Wayahudi mara nyingi hujifunza historia yao kuhusu uchaguzi, agano, misheni, na uthibitisho.

Neno hilo la mwisho, uthibitisho, ni ukumbusho kwamba kukata tamaa na mfadhaiko si maneno ya msamiati wa Wakristo au Wayahudi. Kwa nini? Kwa sababu Wayahudi na Wakristo, tunakuja kwenye mada ya Pasaka Seder tena, ambayo ni ukumbusho kwamba historia bado haijakamilishwa na utawala kamili wa Mungu. Au, kama John Bright anavyopenda kusema, ndiyo maana Wakristo wanahitaji Agano la Kale.

Bado tuna mguu mmoja katika BC. Tunaishi BC. Utawala kamili wa Mungu na utawala wake duniani haujaanzishwa kikamilifu.

Tunahitaji BC-ness hii kama ukumbusho kwamba hatujafika bado, kwamba ukombozi bado unatusubiri katika maana hiyo ya mwisho na kamili ya kidunia ya neno hilo pamoja na udhalimu na haki tunayotafuta na kuomba yote yafanyike duniani. Jinsi Yoeli anavyomalizia mambo haya yote, tutaangalia lugha hiyo tunapokuja kwenye Isaya sura ya 2. Anasema, "...fueni majembe yenu yawe panga, na miundu yenu ya kupogolea iwe mikuki." Hapa, una mabadiliko ya yale uliyo nayo katika mistari ya kwanza ya Isaya sura ya 2. Kwa hivyo anachosema hapa ni kujiandaa kwa vita, ilhali Isaya anazungumzia upande mwingine wa enzi ya kimasiya.

Masihi huleta amani. Namaanisha, hiyo ndiyo matokeo yake ya mwisho. Lakini upande huu wa mambo wa Yoeli, unaosema, Nina alama ya kukubaliana na mataifa.

Siku ya Bwana imekaribia . Hapa kuna matumizi yetu ya mwisho ya siku ya Bwana. Na hii ndiyo tunayoiita matumizi ya mwisho au ya mwisho ya siku ya Bwana katika 3.14. Katika bonde la uamuzi, jua na mwezi vitakuwa giza, na nyota hazitang'aa tena.

Na hapa, lugha inatupeleka tena kwenye nini? Mwisho wa wakati, kuja kwa pili. Na mwisho wa yote ni upi? Baraka kwa watu wa Mungu. Watajua ya kuwa mimi ndimi Bwana.

Yerusalemu itasafishwa uovu wake. Lugha hiyo ni ya kishairi na iliyokithiri, na ni ya kutia chumvi. Milima itadondosha divai mpya.

Vilima vitatiririka maziwa. Mito itatiririka maji. Na kitabu kinaishaje? Vile vile unabii wa Ezekieli unaisha.

Bwana yuko katikati ya watu wake. Bwana anakaa Sayuni. Kwa hivyo, mustakabali wa kila kitu si wa kisiasa, wa kidunia, au wa kijeshi.

Mwisho wa hili ni wa kiroho sana. Hivi ndivyo inavyotokea. Ndiyo maana Israeli ya kisasa si Israeli ya kibiblia.

Sio moyo mpya uliosafishwa ambao Mungu atauweka ndani ya watu wake hatimaye na kukaa waziwazi katikati yao. Kuna kazi nyingi zaidi ambayo Mungu bado anaifanya na Israeli yake ya kale pamoja na sisi ambao tumejiunga na Israeli katika muunganisho huu wa mzeituni ambao Paulo anazungumzia katika Warumi 11. Lakini utendaji wa mwisho ni Mungu kukaa katikati.

Hilo linaifanya Sayuni kuwa Sayuni ambayo Mungu anakusudia Sayuni iwe. Na ni suluhisho la kiroho kwa tatizo la Mashariki ya Kati la muda mrefu ambalo halitatatuliwa tu kwa bunduki na meza za duara zinazojadili amani, lakini lina uhusiano mkubwa na kutambua ni nani mfalme wa amani. Sawa, hilo ndilo litakalokuwa kwa leo.

Huyu ni Dkt. Marv Wilson katika mafundisho yake kuhusu Manabii. Huu ni kipindi cha 18, Yoeli, Sehemu ya 2.